МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ, ПІДПРИЄМНИЦТВА І ТОРГІВЛІ

ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО

ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти – другий (магістерський)
галузі знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 075 «Маркетинг»
освітня професійна програма – «Маркетинг»

ОДЕСА 2020

Програма та методичні рекомендації щодо проходження дослідницької практики студентами спеціальності 075 «Маркетинг», освітньо-професійна програма «Маркетинг», рівень вищої освіти - магістр. ОНАХТ, Укладачі: Лагодієнко В.В., Мардар М. Р., Голубьонкова О. О., Значек Р. Р. Одеса, 2020. 27 с.

Програма та методичні вказівки щодо проходження дослідницької практики студентами спеціальності 075 «Маркетинг», освітньо-професійна програма «Маркетинг» призначені для студентів денної та заочної форм навчання. Зміст цих рекомендацій передбачає закріплення студентами отриманих під час теоретичного навчання навичок, потрібних для якісної підготовки висококваліфікованих спеціалістів у сучасних ринкових умовах та формування відповідного рівня управлінського мислення.

Затверджено на засіданні:
Кафедри маркетингу, підприємництва і торгівлі
протокол № 13 від 21.05. 2020 р

ЗМІСТ

Стор

ВСТУП 4

1. Мета та завдання дослідницької практики 5
2. Бази практики та розподіл робочого часу студента 7
3. Порядок організації дослідницької практики 9
4. Зміст дослідницької практики 11
5. Індивідуальне завдання 12
6. Оформлення результатів практики 13
7. Вимоги до оформлення звіту про проходження практики 15
8. Рекомендована література 21
9. Підведення підсумків практики. Критерії оцінювання 23

Додатки

Додаток А 26

Додаток Б 27

ВСТУП

Зміна пріоритетів розвитку національної економіки вимагає адекватних заходів щодо покращення забезпечення підприємств висококваліфікованими кадрами. Перспективи інтеграції національної економіки до світової економічної системи, інтернаціоналізація і глобалізація ринків, поширення сучасних інформаційних технологій визначають нові вимоги до підготовки фахівців менеджерів. Сучасний фахівець із спеціальності 075 «Маркетинг», окрім комплексу знань із загальних та професійних дисциплін, повинен мати добру практичну підготовку для виконання функціональних обов'язків.

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Навчання магістрів зорієнтоване на підготовку фахівців для роботи як в державних та недержавних установах, організаціях і підприємствах, так і науково-дослідних та навчальних закладах.

Успішне проходження студентом дослідницької практики значною мірою залежить від того, наскільки він чітко уявляє собі основні вимоги щодо теоретичного рівня, змісту, структури, обсягу, форми викладення матеріалу та оформлення роботи.

Дослідницька практика магістрів є обов'язковим компонентом освітньої програми для здобуття освітнього рівня «Магістр» спеціальності «Маркетинг» та має на меті набуття студентом професійних навичок і вмінь здійснення самостійної науково-дослідницької діяльності. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, одержаних під час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь у процесі професійної діяльності, розвиток у студентів здатності компетентного прийняття самостійних рішень у виробничих ситуаціях, оволодіння сучасними методами та формами науково-дослідної діяльності, вміння працювати в колективі.

Проходження студентами дослідницької практики орієнтується на отримання основних результатів науково-дослідної роботи.

Предметом дослідницької практики є поглиблення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду студентів, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої кваліфікаційної роботи магістрів.

Відповідно до навчального плану студентів ступеня вищої освіти «Магістр» спеціальності 075 «Маркетинг» дослідницька практика здійснюється протягом 3-го семестру, другого року навчання в обсязі 360 годин (12 кредитів ЄКТС) 8 тижнів. У даній програмі подано норми часу, загальні питання програми, організації, проведення і підведення підсумків дослідницької практики студентів спеціальності «Маркетинг» Одеської національної академії харчових технологій.

1. Мета та завдання дослідницької практики

Дослідницька практика – це пошукова робота студента, що передбачає аналіз і узагальнення фактичного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи магістра й опанування методики наукових досліджень.

Мета дослідницької практики магістрів – сформувати навички аналізу управлінської діяльності підприємства (установи, організації), розробки інноваційних, інвестиційних стратегій, антикризового управління підприємств, а також проаналізувати матеріали для написання кваліфікаційної роботи магістра.

Студенти під час проходження практики повинні вирішити такі *завдання:*

– закріпити теоретичні знання, здобуті при вивченні дисциплін професійної підготовки згідно з навчальним планом освітнього рівня магістр спеціальності «Маркетинг»;

– визначити актуальність і напрямки досліджень за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно до наукової проблеми дослідження кваліфікаційної роботи магістра;

– визначення стану розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі;

– ознайомлення із структурою, науковою проблематикою та результатами наукової роботи академічних і галузевих інститутів та їх провідних спеціалістів щодо обраного напряму досліджень;

– засвоїти методи проведення наукових досліджень і статистичної обробки даних у процесі досліджень за вибраною темою;

– розглянути математичні методи досліджень;

– визначення структури та основних завдань магістерського дослідження;

– апробація основних теоретичних та практичних рекомендацій кваліфікаційної роботи магістра (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей тощо).

Згідно з вимогами освітньої програми студент повинен *знати:*

– сутність та особливості наукового дослідження;

– основні принципи роботи з емпіричною базою дослідження;

– методи наукових досліджень;

– види інформаційного забезпечення та використання джерел інформації у науково-дослідній роботі;

– методологічні основи наукових досліджень;

– особливості організації науково-дослідної роботи;

– вимоги до оформлення результатів науково-дослідної роботи;

– етичні та правові основи наукової діяльності тощо.

Для ефективного вирішення поставлених задач студент повинен *вміти:*

– застосовувати понятійний апарат методології наукових досліджень;

– відбирати, групувати вихідні дані, використовувати загальнонаукові та специфічні методи збирання первинної інформації;

– застосовувати наукові методи обробки інформації для виявлення залежностей між сукупностями даних;

– проводити моніторинг досліджуваних подій з метою виявлення закономірностей і співвідношень, їх аналіз і використання як основи для прогнозів;

Предметом практики є дослідна робота підприємства (організації, установи) як специфічний вид науково-практичної діяльності.

Виконання магістрантом завдань у період практики повинно ґрунтуватися на розумінні загальної логіки дослідницької роботи і застосуванні інструментарію, який прийнятний у сучасних наукових дослідженнях.

Програмні компетентності та програмні результати навчання за дисципліною. У результаті проходження дослідної практики здобувач вищої освіти може отримати наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в освітньо-професійній програмі «Маркетинг», підготовки магістрів за спеціальністю 075 «Маркетинг».

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК5. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК8. Здатність розробляти проекти та управляти ними

ЗК10*. Навички тайм-менеджменту, календарного планування

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК2. Здатність коректно інтерпретувати результати останніх теоретичних досліджень у сфері маркетингу та практики їх застосування.

СК3. Здатність до проведення самостійних досліджень та інтерпретації їх результатів у сфері маркетингу.

СК4. Здатність застосовувати творчий підхід до роботи за фахом.

СК5. Здатність до діагностування маркетингової діяльності ринкового суб’єкта, здійснення маркетингового аналізу та прогнозування.

СК6. Здатність обирати і застосовувати ефективні засоби управління маркетинговою діяльністю ринкового суб’єкта на рівні організації, підрозділу, групи, мережі.

СК7. Здатність розробляти і аналізувати маркетингову стратегію ринкового суб’єкта та шляхи її реалізації з урахуванням міжфункціональних зв’язків.

СК8. Здатність формувати систему маркетингу ринкового суб'єкта та оцінювати результативність і ефективність її функціонування.

Програмні результати навчання:

ПРН3. Планувати і здійснювати власні дослідження у сфері маркетингу, аналізувати його результати і обґрунтовувати ухвалення ефективних маркетингових рішень в умовах невизначеності.

ПРН8. Використовувати методи міжособистісної комунікації в ході вирішення колективних задач, ведення переговорів, наукових дискусій у сфері маркетингу.

ПРН12. Здійснювати діагностування та стратегічне й оперативне управління маркетингом задля розробки та реалізації маркетингових стратегій, проектів і програм.

ПРН14. Формувати маркетингову систему взаємодії, будувати довгострокові взаємовигідні відносини з іншими суб'єктами ринку.

ПРН15 Збирати необхідні дані з різних джерел, обробляти і аналізувати їх результати із застосуванням сучасних методів та спеціалізованого програмного забезпечення.

Політика навчальної дисципліни прописана з урахуванням законодавства України та ISO 9001:2015 (https://onaft.edu.ua/download/dqcc/ONAFT_policy.pdf), «Положення про академічну доброчесність в ОНАХТ» *(https://www.onaft.edu.ua/download/pubinfo/Regulat-Academic-Integrity.pdf*), «Положення про організацію освітнього процесу» (*https://www.onaft.edu.ua/download/pubinfo/provision-educat-process-03.12.19.pdf*).

2. Бази практики та розподіл робочого часу студента

Студентів направляють на практику згідно з наказом по академії. У наказі зазначається вид практики, термін та місце її проходження, розподіл та закріплення студентів за керівниками практики від кафедри тощо.

Для забезпечення чіткої організації та проведення дослідницької практики магістрів кафедра складає план роботи, який передбачає вирішення всіх питань, що пов'язані з організацією, проведенням, методичним забезпеченням та керівництвом практикою студентів. Завідувач кафедри призначає відповідального за дослідницьку практику на кафедрі. Для безпосереднього керівництва практикою кожного студента кафедра призначає наукового керівника з числа викладачів з науковим ступенем доктора або кандидата наук, який, як правило, поєднує ці обов'язки з обов'язками наукового керівника кваліфікаційної роботи магістра. За одним керівником закріплюється не більше 5 студентів-магістрантів одночасно.

Дослідницька практика проводиться на підприємствах, в організаціях, компаніях та інших установах.

Студенти з дозволу кафедри можуть самостійно обирати місце проходження практики. Побажання студента повинно бути обґрунтовано заявою на ім'я завідувача кафедри, до якої додається лист з відповідного

підприємства (організації, установи) зі згодою прийняти дану особу для проходження дослідницької практики.

Зміна бази практики можлива лише з поважних причин і лише до подання проекту наказу про проходження практики. Рішення про можливість зміни бази практики приймає завідувач кафедри. З будь-яких причин, не узгоджених з ОНАХТ, перенесення термінів і бази практики не дозволяється.

У разі самостійної зміни місця практики, нез'явлення до місця практики без поважних причин вважається, що студент не виконав навчальне навантаження і може бути відрахований.

Календарний план-графік дослідницької практики

№ з/п	Види робіт за програмою практики	Кількість робочого часу,%
1	Інструктаж з техніки безпеки та охорони праці, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства (організації, установи)	4
2	Затвердження керівником від підприємства графіку виконання завдань	4
3	Ознайомлення з структурою підприємства:	4
	служба маркетингу	4
	відділ збуту продукції	4
	відділ матеріально-технічного забезпечення	4
	планово-економічний відділ	4
	фінансовий відділ	4
4	Вивчення і аналіз нормативних документів, що регулюють відповідний напрям діяльності	4
5	Вивчення ринкового середовища, специфіки галузі	10
6	Ознайомлення з іноземними та вітчизняними науково-інформаційними джерелами за спеціалізацією, обрання наукової проблематики та формування бібліографії	15
7	Збір та обробка відповідними методами фактичного, фактологічного та статистичного матеріалу щодо стану об'єкту дослідження	18
8	Виконання індивідуального завдання з обраної тематики	15
9	Оформлення звіту	10
Разом		**100**

3. Порядок організації дослідницької практики

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення дослідницької практики є: призначення керівників практики; складання тематики індивідуальних завдань на практику; підготовка форм звітної документації за результатами проведення практики.

Основним організаційно-методичним документом, що регламентує діяльність студентів і керівників практики, є робоча програма практики.

Основними обов'язками відповідального за дослідницьку практику від кафедри є:

– на підставі укладених угод про направлення на практику складання і подання керівнику-організатору практики від ОНАХТ для узгодження проекту наказу про проведення дослідницької практики, листів-направлень та іншої документації на кожного студента, з дотриманням встановлених вимог;

– організація та проведення настановних зборів для студентів кафедри з метою проведення інструктажу про порядок проходження практик та надання їм необхідних документів перед початком практики;

– ознайомлення студентів з вимогами до оформлення документації з практики, системою звітності та критеріями оцінки з практики, які регламентуються відповідною нормативною та методичною документацією з організації та проведення практики;

– консультування студентів щодо термінів і порядку проходження практики, оформлення документів з практики та захисту звіту;

– звітування на засіданні кафедри про підсумки практики;

– внесення пропозицій щодо вдосконалення організаційно-методичного забезпечення дослідницької практики.

Обов'язки безпосередніх керівників практики, призначених кафедрою:

– здійснення контролю прибуття студентів на практику;

– надання допомоги студентові у виборі теми наукового дослідження;

– консультування щодо проведення студентом ретельного та всебічного вивчення літературних джерел;

– розроблення та надання студентам індивідуальних завдань та вказівок для проходження практики, враховуючи специфіку конкретної спеціальності й бази практики;

– надання роз'яснення з принципових питань, які виникають у студента щодо організації процесу наукової творчості;

– контроль виконання індивідуального календарного плану-графіку проходження практики;

– консультування студентів щодо виконання індивідуального завдання практики та оформлення документів з практики;

– оцінювання роботи студента на практиці за результатами звіту з практики, виконання індивідуального завдання та інших документів з практики.

Обов'язки керівника практики від підприємства:

– здійснення методичного керівництва і надання допомоги студентам в одержанні необхідних матеріалів для виконання програми практики;

– контроль роботи студентів, ведення ними щоденників практики і додержання трудової дисципліни;

– інформування керівника практики від кафедри в разі порушення студентом трудової дисципліни;

– перевірка звітів про практику, надання письмової характеристики на студентів з оцінкою їх роботи, дотримання ними норм трудової дисципліни, рівня теоретичної і практичної підготовки.

Керівник практики від підприємства перевіряє складений та оформлений відповідно до вимог звіт про практику, засвідчує його підписом і печаткою. У щоденнику коротко характеризує діяльність студента за час проходження практики.

Зброшурований звіт разом із щоденником у визначений кафедрою термін студент подає керівнику практики.

Магістрант при проходженні практики керується наступним: завданням, одержаним від керівника практики і вимогами, які пред'являються до його виконання, оформлення і термінів подання; вимогами, які пред'являються до нього з боку керівника практики від кафедри; правилами внутрішнього розпорядку бази практики.

Обов'язки студентів-практикантів: до початку практики на настановних зборах, а далі в індивідуальному порядку, одержати від керівника практики консультації щодо проходження практики і оформлення всіх необхідних документів; вчасно (не пізніше зазначеної у направленні та угоді дати) прибути на базу практики; систематично працювати над виконанням завдань за програмою практики; вести щоденник практики, в якому фіксувати виконання відповідних етапів (розділів) календарного плану-графіку практики; у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, зазначені у індивідуальному графіку проходження практики та вказівками безпосереднього керівника; виконувати діючі на підприємстві (в організації) правила внутрішнього розпорядку, суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії; нести відповідальність за виконану роботу; висвітлити результати виконаної роботи та відобразити їх у звіті про проходження практики відповідно до встановлених і діючих вимог університету до структури та оформлення звіту; вчасно подати на кафедру звітні документи та у належний термін захистити звіт по практиці.

Під час практики студент повинен розвинути та закріпити свої *навички та вміння:*

– проводити бібліографічну роботу із залучення сучасних інформаційних технологій;

– сформулювати та реалізувати в практичній площині мету дослідження;

– вибрати необхідні методи дослідження виходячи із задач конкретного дослідження;

– проводити наукові дослідження і обробляти отримані результати, аналізувати та осмислювати їх з урахуванням опублікованих матеріалів.

При проходженні дослідницької практики на студентів розповсюджуються норми законодавства про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку.

Тривалість робочого часу студентів під час проходження дослідницької практики регламентується чинним законодавством України і складає для студентів віком від 18 років і старше – не більше 40 годин на тиждень.

4. Зміст дослідницької практики

Робочій варіант теми магістерської роботи має бути сформульовано до початку практики. Протягом першої декади практики тема магістерської роботи має бути уточнена та узгоджена остаточно.

Зміст індивідуального завдання, порядок його виконання визначається та узгоджується з науковим керівником дипломної магістерської роботи.

За змістом дослідницька практика має включати наступні напрями:

1. Ознайомлення з загальною діяльністю підприємства (об’єкта практики).
2. Ознайомлення з виконанням функціональних спрямувань маркетингової діяльності підприємства (об’єкта практики) у відповідності до дисциплін, які вивчалися за освітньо-професійною програмою спеціальності 075 «Маркетинг».
3. Стратегічний та цільовий аналіз маркетингового середовища підприємства (об’єкта магістерської роботи).

Ознайомлення з загальною діяльністю підприємства передбачає надання таких його характеристик як:

1) Історія підприємства, дата створення, місце знаходження.
2) Організаційно-правова форма підприємства (ПАТ, ПрАТ, ТОВ тощо).
3) Форма власності підприємства (колективна, державна, приватна і т. ін.)
4) Організаційна структура підприємства з переліком функцій підрозділів, опис чисельності робітників підприємства.
5) Характеристика галузі, до якої належить підприємство.
6) Інформація про продукцію (послуги), яку виробляє підприємство.
7) Основні групи споживачів (клієнтів) продукції підприємства.
8) Опис основних конкурентів підприємства. Частка ринку (сегмент або стратегічна зона господарювання), яку займає підприємство та частка ринку, яку займають основні конкуренти підприємства (при наявності інформації).
9) Опис основних постачальників стратегічних ресурсів підприємства (матеріальні, фінансові, трудові, інформаційні, технологічні та ін.).

Ознайомлення з виконанням функціональних спрямувань маркетингової діяльності передбачає відвідування функціональних підрозділів та фахівців управлінської сфери підприємства, пов’язаних з маркетинговою діяльністю, та вивчення наступних питань:

Маркетинговий менеджмент:

– положення про відділ маркетингу, склад підрозділу;

– посадові інструкції фахівців відділу маркетингу (маркетолог, помічник маркетолога, начальник відділу тощо) або інших підрозділів, що виконують аналогічні види діяльності;

– склад функцій (з маркетингової діяльності), які виконуються підрозділом, фахівцем;

– нормативні акти, якими керуються фахівці при виконанні закріплених за ними управлінських функцій;

– склад документації, яку розроблює фахівець;

– комунікації фахівця (з ким, по яких питаннях, з якими документами);

– технічне оснащення та засоби зв'язку (обміну інформацією), які використовує фахівець в управлінській діяльності за відповідною функцією;

– засоби захисту маркетингової інформації.

Стратегічний маркетинг:

– місія та стратегічні цілі підприємства;

– система стратегій підприємства (загальна, конкурентна, функціональні – товарна, цінова, збутова, комунікаційна).

Товарна інноваційна політика та політика розподілу:

– ступінь оновлення асортименту протягом останніх 3-5 років;

– перелік впроваджених інновацій (за рівнем новизни, за масштабом новизни, сферою застосування, формою, стадією застосування тощо);

– традиційні та інноваційні канали розподілу продукції;

– структура каналів розподілу.

Сучасні методи просування продовольчих товарів:

– перелік актуальних методів просування, що застосовуються підприємством та його основними конкурентами;

– контент-аналіз медіа-простору щодо згадування підприємства та його торгових марок в контексті ринкових або соціальних подій;

– заходи підприємства з івент-маркетингу, паблик рилейшнз, директ-маркетингу тощо.

Рекламний менеджмент:

– перелік рекламної активності підприємства за останні 3-5 років;

– перелік рекламних агенцій, послугами яких користується підприємство та на яких умовах;

– приклад брифу на замовлення виконання певної активності.

Стратегічний аналіз маркетингового середовища підприємства виконується згідно з Методичними вказівками до виконання курсової роботи з дисципліни «Стратегічний маркетинг».

Зміст **цільового аналізу** діяльності підприємства (індивідуальне завдання) має бути обумовлено обраною темою магістерської роботи.

5. Індивідуальне завдання

Керівник дослідницької практики складає тематику і план виконання індивідуального завдання кожному магістру з урахуванням специфіки теми кваліфікаційної магістерської роботи.

Виконання індивідуального завдання передбачає опрацювання вітчизняних та іноземних науково-інформаційних джерел, збір та обробку відповідними методами первинної та вторинної інформації відповідно до обраної теми дослідження.

Результати індивідуального завдання повинні бути відображені в звіті про проходження дослідницької практики.

6. Оформлення результатів практики

Дослідницька практика вважається завершеною за умови виконання студентами всіх вимог програми практики.

Основним документом, де фіксується процес проходження студентом практики, є щоденник проходження практики.

Правила ведення і оформлення щоденника

1. Щоденник – це основний документ студента під час проходження практики.
2. Упродовж практики студент щодня коротко ручкою повинен записувати у щоденник усе, що він зробив за день згідно з календарним планом проходження практики.
3. Після завершення практики заповнений щоденник подається керівникам практики від бази практики і навчального закладу.
4. Оформлений щоденник з відгуками та підписами керівників, печаткою підприємства студент повинен захистити перед комісією навчального закладу.
5. Без коректно заповненого щоденника практика не зараховується. Результати проходження дослідницької практики студент оформляє як письмовий звіт. Зміст звіту повинен розкривати знання і уміння студента, набуті ним у вирішенні питань, визначених метою і завданням практики. Звіт складається індивідуально кожним студентом. Матеріали до звіту готують щоденно (протягом проходження практики), а його безпосереднє оформлення здійснюють протягом останнього тижня практики. Обсяг звіту має становити 25-30 сторінок (без додатків) комп’ютерного тексту.

Звіт складається індивідуально кожним студентом.

Рекомендується наступна послідовність викладення матеріалу в звіті:

1. Титульний аркуш
2. Зміст
3. Вступ
4. Основна частина

4.1. Стан та перспективи впровадження сучасних науково-прикладних розробок в управлінні на підприємстві.

4.2. Літературний огляд (стислий аналіз науково-інформаційних джерел, проаналізованих практикантом та відібраних для написання кваліфікаційної магістерської роботи)

4.3. Аналіз та оцінка стану об’єкту дослідження на основі зібрання фактологічного, статистичного та фактичного матеріалу.

4.4. Результати наукових досліджень за обраною тематикою (індивідуальне завдання)

5. Висновки

6. Список використаних джерел

7. Додатки

Першою сторінкою звіту є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. Титульний аркуш має єдину форму і реквізити (див. додаток А).

На титульному аркуші та першому аркуші змісту номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер ставлять вгорі справа без крапки з використанням арабських цифр.

Зміст містить назви та номери початкових сторінок всіх розділів та підрозділів звіту.

У вступі визначаються мета та завдання дослідницької практики, вказується характер виконуваної роботи.

Літературний огляд. Існують певні правила роботи з літературою, які треба враховувати:

1) складання попереднього бібліографічного списку джерел;

2) підбір публікацій;

3) опрацювання публікацій.

У пошуку літератури суттєву допомогу надають каталоги бібліотек, використання прикнижкової та пристатейної бібліографії, реферативних журналів, довідників, джерельної бази дисертацій.

Ознайомлюватися з літературою слід у зворотно-хронологічному, а не прямо-хронологічному порядку. Зміст видань останніх років може охоплювати матеріали попередніх наукових розробок, тому, починаючи роботу з новою літературою, дослідник уникає можливого дублювання та повторного огляду тієї самої інформації.

Критичний аналіз наукових джерел вимагає ерудиції, потрібного рівня знань, підготовки і має розкривати:

– основну ідею автора публікації, його позицію;
– відмінність підходу певного автора від інших;
– сутність полеміки автора з іншими дослідниками;
– найбільш аргументовані та переконливі положення;
– ті, що викликають заперечення;
– питання, котрі залишилися невисвітленими;
– перспективні напрями подальших досліджень.

У процесі наукового пошуку дослідник звертається до великої кількості літературних джерел, в яких можна зустріти неоднакові тлумачення окремих понять. Це викликає необхідність проведення теоретичної роботи з

уточнення понятєвого апарату дослідження, що передбачає вибір та осмислення тих наукових визначень, які найточніше характеризують поставлену проблему.

Індивідуальне завдання (видається керівником практики від кафедри): його зміст залежить від теми кваліфікаційної роботи магістра. В індивідуальному завданні необхідно привести постановку конкретної проблеми, визначити й обґрунтувати методи її вирішення.

Висновком звіту виступають висновки і рекомендації за результатами дослідження.

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Надрукований звіт разом із заповненим щоденником практики подають для рецензування керівникам практики.

Відгук керівника від бази практики повинен відображати ділові та моральні якості, виявлені студентом при проходженні практики, і оцінку його діяльності.

Висновок керівника практики від закладу вищої освіти повинен відображати рівень засвоєних студентом теоретичних знань і вміння застосовувати їх на практиці, відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики, правильності оформлення звітної документації, висновки і пропозиції щодо оцінки практики.

7. Вимоги до оформлення звіту про проходження практики

Текст роботи готують з використанням текстового редактора програми Microsoft Word. Магістерську кваліфікаційну роботу слід друкувати на принтері з чорнилом чорного кольору. Текст друкують на одному боці листа білого паперу формату А4 (210 х 297 мм) (закладка «Розмітка сторінки» – «Розмір» –А4 210 х 297 мм).

Поля на аркуші повинні бути **зверху та знизу –** 20 мм, **зліва –** 30 мм, **справа –** 10 мм (закладка «Розмітка сторінки» – «Поля» – «Налаштовування поля»).

Шрифт Times New Roman. Розмір шрифту – 14; відстань між рядками – 1,5 інтервалу; відступ абзацу – 1,5 см: (закладка «Головна» – «Абзац»).

Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки). Складові роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не нумерують.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка.

Наприклад: «2.1» (перший підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів та висновків до розділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка крапки не ставлять.

Нумерація. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, додатків, рисунків, таблиць подають арабськими цифрами. Нумерація сторінок роботи має бути наскрізною і проставлятися у правому верхньому куті аркуша без крапки. Нумерація сторінок проставляється, починаючи зі «ВСТУПУ».

Оформлення допоміжних матеріалів. Допоміжними матеріалами є: ілюстрації (схеми, діаграми, графіки тощо), формули, таблиці, додатки. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку. Наприклад, Рис. 1.4 – четвертий рисунок першого розділу. Номер, назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

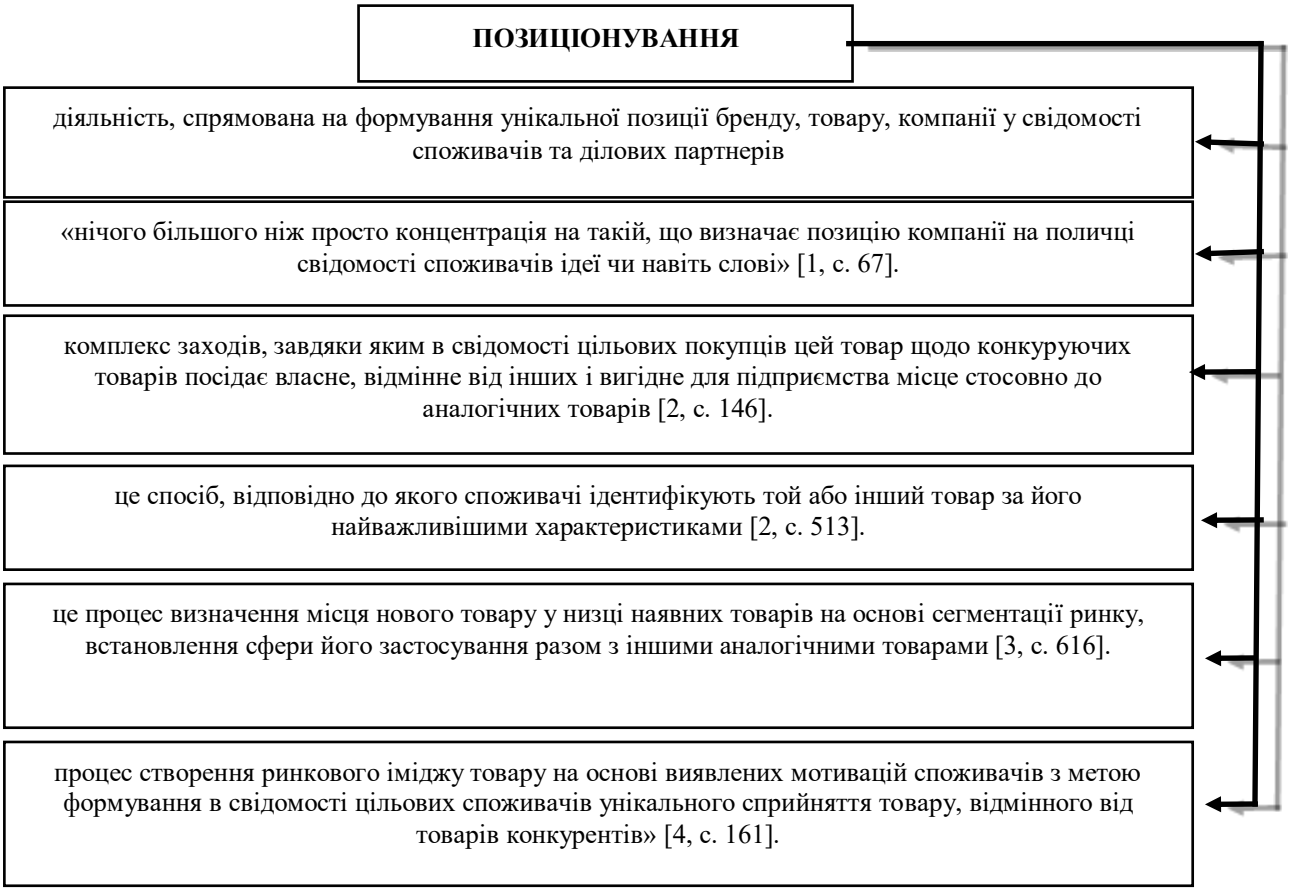

Рис. 1.4 – Визначення терміну «позиціонування»
Джерело: розроблено автором за даними [1 – 4]

Таблиці та рисунки слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Таблиці та рисунки, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблиці та рисунки, розміри яких більше формату А4, рекомендується розміщувати у додатках.

Таблиці нумерують арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, Таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу.

Назву таблиці друкують жирним шрифтом малими літерами (крім першої великої) і розміщують над таблицею.

У таблиці використовують шрифт Times New Roman, 12 або 14 кегль, міжрядковий інтервал – 1 (Приклад: табл. 2.1).

Таблиця 2.1 – Динаміка виробництва і реалізації продукції ПрАТ «ОЗШВ» за 2007/2013 роки

Рік	Об'єм виробництва, пляшки	Відхилення		Об'єм реалізації, пляшки	Відхилення	
		Абсолютне, пляшки	Відносне, %		Абсолютне, пляшки	Відносне, %
2007	11091019	-	-	11069864	-	-
2008	9288402	-1802617	-16,25	9633613	-1436251	-12,97
2009	5007626	-4280776	-46,09	4773981	-4859632	-50,44
2010	7421466	2413840	48,20	6956041	2182060	45,71
2011	4626974	-2794492	-37,65	4330691	-2625350	-37,74
2012	3812784	-814190	-17,60	4104299	-226392	-5,23
2013	2638512	-1174272	-30,80	2900914	-1203385	-29,32

Джерело: розраховано і побудовано за даними фінансової звітності ОЗШВ [19]

Якщо таблиця запозичена, то в кінці таблиці необхідно вказати слово «Джерело:» і посилання на перше джерело.

У випадку, коли таблиця побудована на основі даних, розрахованих автором, тоді в кінці таблиці необхідно записати: «Розраховано автором на основі даних…» і вказати статистичні органи або організацію, яка звітує.

Формули нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули в розділі, відокремлених крапкою. Номер формули зазначають на рівні формули у круглих дужках у крайньому правовому положенні, наприклад: (2.1) (перша формула другого розділу). Посилання на формули надають порядковим номером формули в дужках, наприклад: «...у формулі (2.1)». Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів формули наводять під нею в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Кожна формула відокремлюється від тексту одним вільним рядком.

Додатки оформлюються як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожний додаток друкується з нової сторінки.

З правого боку рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» (але без знака №) і велика літера, що позначає додаток. Наприклад: «Додаток Б». Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком Ґ, Є, І, Ї И, Й, О, Ч, Ь.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому куті зазначається «Продовження додатку...».

Оформлення посилань на інформаційні джерела. Під час роботи з різними джерелами науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті на джерела наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки. Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга – номеру сторінки (наприклад, [18, с. 73]).

До **списку використаних джерел** включаються публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, законодавчі акти, інформаційні ресурси Інтернету, на які є посилання в роботі. До нього не включають підручники, навчальні посібники.

Електроні ресурси мають складати до 50% від загальної кількості використаних джерел.

Всі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані. Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» (табл.1.1)

Табл. 1.1 – Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел

Джерело	Приклад оформлення
КНИГИ	
Опис книг 1-3 авторів	Віват Г.І. Наукова поезія XX століття: монографія. Одеса: ВМВ, 2013. 240 с. Каламан О.Б., Харківський Д.Ф. Гроші. Фінанси. Кредит: навч. посіб. Одеса: Фенікс, 2013. 281 с. Мардар М.Р., Камінський А.Я., Дубровін Ф.Є. Товарознавство. Товари тваринного походження: навч. посіб. Львів: Магнолія 2006, 2016. 295 с.
Автор і перекладач	Иваненко А.В. Технологични линии и пътища за повишаване на ефективността на оцедително-пресовите съоръжения при производство на бели трапезни вина / Иваненко А.В.; пер. от руски М. Славовски. Пловдив, 1974. 33 с. (болг. яз.).
Книг чотирьох і більше авторів	Контроль якості та безпеки продукції зернопереробної галузі (комбікормова галузь): підучник / Єгоров Б.В. та ін. Київ: ЦУЛ, 2013. 326 с. Примітки: за потреби у заголовку бібліографічного запису позатекстового посилання можна зазначити більше ніж три імені авторів.
ОПИС СЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ	Баканурський Г.Л. Библейские догмы и политические спекуляции. Киев: Знание, 1985. 49 с. (Науч.-атеист. сер. Вып. 6). Ангелов Г.В. Нравственно-этические основы менеджмента: учеб. пособие. Киев; Одесса: НПО ППА, 1996. 195 с. (Соц. проблемы упр.).
ОПИС ДОКУМЕНТА, ЩО НЕ МАЄ АВТОРІВ, СТВОРЕНОГО УКЛАДАЧАМИ ТА ІН.	Александр Карпович Гладушняк: библиогр. указ. / сост. Белявская Н.П., Кузяк Л.Л., Мазепа Т.Е. Одесса: Букаев В.В., 2013. 114 с.
За редакцією	Передаточные механизмы: сб. ст. / под ред. В.Ф. Мальцева; Одес. технол. ин-т им. М.В. Ломоносова. М., 1966. 335 с. Соціальна, поведінкова, адаптивна економіка: теорія та практика / за ред. О.І. Павлова. Одеса: Астропринт, 2016. 172 с. Оценка резервов роста производительности труда в промышленности / под ред. О.А. Турецкого. Киев: Техніка, 1984. 112 с.

Продовження табл. 1.1

Джерело	Приклад оформлення
ОПИС ЗБІРНИКІВ НАУКОВИХ ПРАЦЬ І МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЙ (колективний автор)	Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів / Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса, 2016. 408 с. Харчові технології, хлібопродукти і комбікорми: зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. каф., Одеса, 13-17 верес. 2016 р. / Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса: ОНАХТ, 2016. 133 с.
БАГАТОТОМНЕ ВИДАННЯ Окремий том	Енциклопедія Сучасної України. Київ, 2004. Т. 3: Біо-Бя. 700 с. Банковая энциклопедия: в 2 т. Т. 2. Биржа. История и современная организация фондовых бирж на Западе и в России / под ред. Яснопольского Л.Н. Киев: Изд-во Банковой энцикл., 1917. 607 с.
КНИГИ НА ІНОЗЕМНІЙ МОВІ	Vereitina I. Renewable sources of energy. Kyiv, 2013. 224 p. First-year English. Programmed Reading Course / ed. by Berman I. Odessa: Odessa Lomonosov Technological Inst. of Food Industry, 1973. 290 p.
ЗАКОНОДАВЧІ ДОКУМЕНТИ	Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Київ: Мін-во Юстиції України, 2006. 124 с. Про видавничу справу: Закон України за станом на 20 берез. 2004 р. / Верховна Рада України. Київ: Парлам. вид-во, 2004. 17 с.
ОПИС АВТОРЕФЕРАТУ ДИСЕРТАЦІЇ	Цюндик О.Г. Удосконалення технології виробництва комбікормів для коней: автореф. дис. … канд. техн. наук: 05.18.02: захист 16.12.2016 / наук. кер. Б.В. Єгоров. Одеса: ОНАХТ, 2016. 20 с.
ОПИС ДИСЕРТАЦІЇ	Пронькіна К.В. Вдосконалення технології м'ясних продуктів шляхом використання електроактивованої води: дис. … канд. техн. наук: 05.18.04: захист 29.11.2016 / наук. кер. Л.Г. Віннікова. Одеса: ОНАХТ, 2016. 160 с.
ОПИС СТАНДАРТІВ	ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. Київ, 2010. 16 с.
ПАТЕНТНІ ДОКУМЕНТИ	Кормозапарник: а.с. 1026761 СССР: МКИЗ А23N 17/00 / Егоров Б.В., Шерстобитов В.В. № 3411184/30-15; заявл. 24.03.82; опубл. 07.07.83, Бюл. № 25. Жирова композиція для комбікормів: пат. на винахід 107508 Україна: МПК А23К 1/10 / Єгоров Б.В., Фігурська Л.В.; власник ОНАХТ. № а201302705; заявл. 04.03.2013; опубл. 12.01.2015, Бюл. № 1.
СКЛАДОВІ ЧАСТИНИ ДОКУМЕНТІВ	
Стаття з книги	Антонюк О.П. Окремі підходи щодо проведення економікостатистичного аналізу підприємств оліє-жирової промисловості // Управління фінансово-економічною безпекою підприємств харчової промисловості: аналіз і синтез методів / за заг. ред. Немченка В.В. Одеса, 2013. С. 115-131. або Антонюк О.П. Окремі підходи щодо проведення економікостатистичного аналізу підприємств оліє-жирової промисловості. Управління фінансово-економічною безпекою підприємств харчової промисловості: аналіз і синтез методів / за заг. ред. В.В. Немченка. Одеса, 2013. С. 115-131.
СТАТТЯ З ОКРЕМОГО ТОМУ БАГАТОТОМНОГО ВИДАННЯ	Жуковський Е.Й. Демидов Павло Геннадійович // Енцикл. Сучас. України. Київ, 2007. Т. 7. С. 334. або Жуковський Е.Й. Демидов Павло Геннадійович. Енцикл. Сучас. України. Київ, 2007. Т. 7. С. 334.
ГЛАВА, РОЗДІЛ	Теоретичні основи публічного управління сільськими територіями / Павлов О.І. та ін. // Публічне управляння сільськими територіями України: навч. посіб. / за ред. А.П. Савкова та ін. Київ, 2016. Тема 1. С. 9-60. або Теоретичні основи публічного управління сільськими територіями / Павлов О.І. та ін. Публічне управляння сільськими територіями України: навч. посіб. / за ред. А.П. Савкова та ін. Київ, 2016. Тема 1. С. 9-60.
СТАТТІ З ЖУРНАЛІВ	
Статті 1-3 авторів	Єгоров Б.В. Особливості технолоії зберігання сировини на комбікормових заводах // Корми і факти. 2016. № 3. С. 6-7. або Єгоров Б.В. Особливості технолоії зберігання сировини на комбікормових заводах. Корми і факти. 2016. № 3. С. 6-7. Волошенко О.С., Хоренжий Н.В. Показники якості зерна пшениці за вимогами стандартів України та США // Хранение и перераб. зерна. 2016. № 11. С. 49-51. або Волошенко О.С., Хоренжий Н.В. Показники якості зерна пшениці за вимогами стандартів України та США. Хранение и перераб. зерна. 2016. № 11. С. 49-51. Черненко Н.К., Озоліна С.О., Нікітіна О.В. Технологія отримання залізовмісного комплексу на основі полісахаридів печериці двоспорової // Харч. наука і технологія

Продовження табл. 1.1

Джерело	Приклад оформлення
	технологія. 2016. Т. 10, вип. 2. С. 42-49. або Черненко Н.К., Озоліна С.О., Нікітіна О.В. Технологія отримання залізовмісного комплексу на основі полісахаридів печериці двоспорової. Харч. наука і технологія. 2016. Т. 10, вип. 2. С. 42-49.
СТАТТІ 4 І БІЛЬШЕ АВТОРІВ	Оцінка санітарної якості білково-вітамінно-мінеральної добавки для домашніх тварин / Макаринська А.В. та ін. // Зернові продукти і комбікорми. 2016. Т. 62, № 2. С. 44-47. або Оцінка санітарної якості білково-вітамінно-мінеральної добавки для домашніх тварин / Макаринська А.В. та ін. Зернові продукти і комбікорми. 2016. Т. 62, № 2. С. 44-47.
СТАТТЯ З ГАЗЕТИ	Єгоров Б.В. Новий рівень співпраці // Освіта України. 2013. 25 берез. (№ 12). С. 10. або Єгоров Б.В. Новий рівень співпраці. Освіта України. 2013. 25 берез. (№ 12). С. 10.
СТАТТЯ З ПРОДОВЖУВАНОГО ВИДАННЯ	Д'яконова А.К., Степанова В.С. Порівняльний аналіз біологічної цінності та здатності насіння чіа і льону до вологоутримання // Харч. промсть: наук. журн. / Нац. ун-т харч. технологій. Київ, 2016. № 19. С. 40-45. або Д'яконова А.К., Степанова В.С. Порівняльний аналіз біологічної цінності та здатності насіння чіа і льону до вологоутримання. Харч. промсть: наук. журн. / Нац. ун-т харч. технологій. Київ, 2016. № 19. С. 40-45.
ОПИС СТАТТІ У ВИДАННЯХ, ЩО МАЮТЬ СЕРІЇ	Кананихіна О.М., Сергєєва Т.П. Цінності як основа формування у студентів технологічних спеціальностей ставлення до власного здоров'я // Наук.часоп. Нац. пед. ун-ту ім. М.П. Драгоманова. Сер. 15. Наук.-пед. пробл. фіз. культури (фіз. культура: спорт): зб. наук. пр. Київ, 2016. Вип. 3К1(70)16. С. 25-29. або Кананихіна О.М., Сергєєва Т.П. Цінності як основа формування у студентів технологічних спеціальностей ставлення до власного здоров'я. Наук. часоп. Нац. пед. ун-ту ім. М.П. Драгоманова. Сер. 15. Наук.-пед. пробл. фіз. культури (фіз. культура: спорт): зб. наук. пр. Київ, 2016. Вип. 3К1(70)16. С. 25-29.
СТАТТІ З НАУКОВИХ ПРАЦЬ	Безбах І.В., Воскресенська О.В. Застосування термомеханічних систем в харчових технологіях // Наук. пр. / Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса, 2016. Т. 80, вип. 1. С. 74-77. або Безбах І.В., Воскресенська О.В. Застосування термомеханічних систем в харчових технологіях. Наук. пр. / Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса, 2016. Т. 80, вип. 1. С. 74-77.
МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЙ	Єгоров Б.В., Воєцька О.Є., Макаринська А.В. Аналіз дипломних проектів студентів спеціальності «Технології зберігання і переробки зерна» // Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів: матеріали 47-ї наук.-метод. конф., Одеса, 4-5 квіт. 2016 р. / Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса, 2016. С. 163-165. або Єгоров Б.В., Воєцька О.Є., Макаринська А.В. Аналіз дипломних проектів студентів спеціальності «Технології зберігання і переробки зерна». Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів: матеріали 47-ї наук.-метод. конф., Одеса, 4-5 квіт. 2016 р. / Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса, 2016. С. 163-165. Примітки: за потреби у заголовку бібліографічного запису позатекстового посилання можна зазначити більше ніж три імені авторів.
ОПИС ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ	
Електронні ресурси локального доступу	Всеволодов О.М. Технологічне обладнання галузі [Електронний ресурс]: конспект лекцій / Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса, 2016. 1 електрон. опт. диск (CD-R). Герега О.М., Макоєд Н.О., Соколова О.П. Конспект лекцій з курсу «Інформатика» [Електронний ресурс]: для студ. проф. напрямів підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030509 «Облік і аудит» ден. та заоч. форм навчання / Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса, 2016. 1 електрон. опт. диск (CD-R).
ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ВІДДАЛЕНОГО ДОСТУПУ	Мельник І.В., Гнатовська Д.О. Перспективи використання нетрадиційної рослинної сировини в рецептурах пива // Пр. Тавр. держ. агротехнол. ун-ту. Мелітополь, 2016. Вип. 16, т. 1. С. 254-260. URL: http://nauka.tsatu.edu.ua/print-journals–tdatu/16-1/16_1/36.pdf (дата звернення: 13.04.2017). або Мельник І.В., Гнатовська Д.О. Перспективи використання нетрадиційної рослинної сировини в рецептурах пива. Пр. Тавр. держ. агротехнол. ун-ту.

Продовження табл. 1.1

Джерело	Приклад оформлення
	Мелітополь, 2016. Вип. 16, т. 1. С. 254-260. URL: http://nauka.tsatu.edu.ua/print-journals–tdatu/16-1/16_1/36.pdf (дата звернення: 13.04.2017). Друженко В. Озимі: у міністерстві зраділи історичному мінімуму // Голос України: електрон. версія газ. 2017. № 68 (6573). 13 квіт. URL: http://www.golos/.com.ua/drticle/287467 (дата звернення: 13.04.2017). або Друженко В. Озимі: у міністерстві зраділи історичному мінімуму. Голос України: електрон. версія газ. 2017. № 68 (6573). 13 квіт. URL: http://www.golos/.com.ua/drticle/287467 (дата звернення: 13.04.2017).
WEB-САЙТ	Національні бібліотека України ім. В.І. Вернадського: [Веб-сайт]. Київ, 2017. URL: http://www.nbuv.gov.ua (дата звернення: 12.04.2017).
Сторінки з веб-сайтів	Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя: веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017). Präsident Poroshenko genehmigt Informationssicherheitsdoktrin der Ukraine // Ukraine-Analysen. Bremen, 2017. NR 182. P. 14-15. URL: http://www.laenderanalysen.de/ukraine/pdf/UkraineAnalysen182.pdf (viewed on: 22.03.2017). або Präsident Poroshenko genehmigt Informationssicherheitsdoktrin der Ukraine. Ukraine-Analysen. Bremen, 2017. NR 182. P. 14-15. URL: http://www.laender-analysen.de/ukraine/pdf/UkraineAnalysen182.pdf (viewed on: 22.03.2017). В Ильчевском МТП презентовали проект перевалочного комплекта // ELEVATORIST.COM: главный элеваторный сайт страны. 2016. 30 авг. URL: http://elevatorist.com/novosti/3176-v-ilichevskom-mpt-prereZentovaliproekt-perevalochnogo-kompleksa (дата звернення: 14.04.2017). або В Ильчевском МТП презентовали проект перевалочного комплекта // ELEVATORIST.COM: главный элеваторный сайт страны. 2016. 30 авг. URL: http://elevatorist.com/novosti/3176-v-ilichevskom-mpt-prereZentovaliproekt-perevalochnogo-kompleksa (дата звернення: 14.04.2017).
ІНТЕРНЕТ-ПОРТАЛ	Ukr.net: [інтернет-портал]. Київ, 2016. URL: http://www.ukr.net (дата звернення: 16.05.2016).
ІНШІ ДОКУМЕНТИ	
Законодавчі і нормативні документи	Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків: Право, 2016. 82 с. Інструкція щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи: затв.: затв. наказом М-ва фінансів України від 06 черв. 2017 р. № 556. Все про бухгалтерський облік. 2017. № 48. С. 21–42.

8. Рекомендована література

Основна

1. ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.80-2000, IDT) [Текст] : Надано чинності від 17 жовтня 2007р. № 267 з 2008-04-01. Уведено вперше / Внесено: ДП "УкрНДНЦ". — Вид. офіц. — Київ : Держспоживстандарт України, 2009. — 9 с. — (Національний стандарт України). — Надано чинності з 2008-04-01.

2. Конспект лекцій з дисципліни «Методологія наукових досліджень та інтелектуальна власність» для студентів спеціальності 075 «Маркетинг» СВО магістр денної та заочної форми навчання / Укладачі: Лагодієнко В.В., Памбук С.А. - Одеса: ОНАХТ, 2020 http://moodle.onaft.edu.ua/course/view.php?id=2664

3. Методичні вказівки до практичних робіт з дисципліни «Методологія наукових досліджень та інтелектуальна власність» для студентів спеціальності 075 «Маркетинг» СВО «Магістр» денної та заочної форм навчання / Укладачі Лагодієнко В.В., С.А. Памбук – Одеса: ОНАХТ, 2020. http://moodle.onaft.edu.ua/course/view.php?id=2664

4. Методичні вказівки до лабораторних робіт з дисципліни «Методологія наукових досліджень та інтелектуальна власність» для студентів спеціальності 075 «Маркетинг» СВО «Магістр» денної та заочної форм навчання / Укладачі Лагодієнко В.В., С.А. Памбук – Одеса: ОНАХТ, 2020. http://moodle.onaft.edu.ua/course/view.php?id=2664

5. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Методологія наукових досліджень та інтелектуальна власність» для студентів спеціальності 075 «Маркетинг» СВО «Магістр» денної та заочної форм навчання / Укладачі Лагодієнко В.В., С.А. Памбук – Одеса: ОНАХТ, 2020. http://moodle.onaft.edu.ua/course/view.php?id=2664

6. Положення про організацію освітнього процесу [Електронний ресурс] Режим доступу: https://www.onaft.edu.ua/download/pubinfo/provision-educat-process-1.pdf

7. Інноваційні технології галузі та методологія наукових досліджень [Текст] : підручник / А. Д. Салавеліс, Л. М. Тележенко, Г. В. Дідух, Ю. О. Козонова ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса : Освіта України, 2018. — 276 с.

8. Наука в Південному регіоні України. Важливі досягнення наукових установ Південного регіону України в галузі фундаментальних, прикладних досліджень та інноваційної діяльності у 2018 році [Текст]. Вип. 17 / під заг. ред. С. А. Андронаті ; Півд. наук. центр НАН України і МОН України, Рада ректорів Одес. регіону. — Одеса : Фенікс, 2019. — 253 с.

9. Основи наукових досліджень [Текст]: навч. посіб. / В. М. Дорошенко, О. С. Тітлов, Т. А. Сагала, Н. О. Біленко; МОН України, Одеська нац. акад. харчових технологій. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — 156 с.

10. Партико З.В. Основи наукових досліджень: підготовка дисертації [Текст] : навч. посіб. / З. В. Партико. — 2-ге вид., перероб. і допов. — Київ : Ліра-К, 2017. — 232 с.

11. Свідло К. В. Методологія і організація наукових досліджень в харчовій галузі [Текст] : підручник / К. В. Свідло, Т. А. Лазарєва, Л. О. Бачієва; Укр. інж.-пед. акад. — Харків : Світ Кн., 2018. — 225 с.

12. Ямчук А. В. Науково-технічна діяльність: системи і механізми державного управління, показники міжнародних порівнянь, результативність досліджень і розробок [Текст] : монографія / А. В. Ямчук, Т. В. Писаренко, Т. К. Куранда; за ред. Т. В. Писаренко; Укр. ін-т наук.-техн. і екон. інформ. — Київ: УкрІНТЕІ, 2015. — 252 с.

Додаткова

13. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://iepor.org.ua/rules/rules-dstu-3008-2015.html

14. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник / О. Г. Шидакова-Каменюка, О.В. Самохвалова, С. Г. Олійник, О. І. Кравченко. – Х.: ХДУХТ, 2016. – 187 с.

Фонд літератури навчально-методичного кабінету кафедри маркетингу, підприємництва і торгівлі ОНАХТ, ауд. А-334.

Фонд літератури науково-технічної бібліотеки ОНАХТ, ауд. А-230: http://www.library.onaft.edu.ua/

9. Підведення підсумків практики. Критерії оцінювання

Переданий на кафедру, у встановленому порядку, звіт та щоденник практики перевіряється керівником практики від кафедри. Якщо за результатами перевірки звіту виявлено його відповідність встановленим вимогам академії, звіт рекомендується до захисту шляхом здійснення напису на титульному аркуші «до захисту» безпосереднім керівником та завіряється його підписом з позначенням дати здійснення підпису. У випадку виявлення невиконаних робіт, невідповідності вимогам, звіт направляється на доопрацювання студенту із здійсненням напису на титульному аркуші «на доопрацювання» безпосереднім керівником, що завіряється його підписом з позначенням дати здійснення підпису.

Після перевірки поданого звіту керівником практики від кафедри і при наявності позитивної оцінки, звіт допускається до захисту. Проводиться диференційований залік з практики, на якому студенти в індивідуальному порядку захищають звіти і щоденники з практики.

Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту, виконання індивідуального завдання, рівня знань та рівня захисту студента за чотирибальною диференційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS, яка характеризує успішність студента. З метою об’єктивної оцінки знань та умінь, набутих студентами під час проходження практики, захист звітів про практику проводиться з урахуванням відповідних критеріїв.

Оцінка проходження дослідницької практики складається із суми балів, які виставляються на основі розгляду змісту звіту про практику та за підсумком усного захисту основних положень, які входять до програми практики. Підсумкова оцінка знань, умінь та навичок студента, набутих на практиці, встановлюється за 100-бальною шкалою із подальшим переведенням її у чотирибальну шкалу оцінок.

Шкала перерахунку оцінок результатів контролю знань студентів

Сума балів	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
88…100	Студент в повному обсязі виконав завдання науково-дослідницької практики, отримав позитивні відгуки керівників практики, послідовно та логічно доповів про результати практики під час захисту, продемонстрував глибокі знання з досліджуваної теми та вміння чітко викладати власні думки, супроводжував доповідь змістовними ілюстративними матеріалами, дав вичерпні аргументовані відповіді на всі запитання	відмінно
81…87	Студент повністю виконав завдання, отримав позитивні відгуки керівників практики, але з	добре

	окремими несуттєвими зауваженнями, достатньо змістовно доповів про результати практики, під час захисту супроводжував доповідь ілюстративними матеріалами, в цілому аргументовано і без суттєвих помилок відповіді на всі запитання	
74…80	Програма практики виконана. Компетентність студента вища за середній рівень, проте нижча за попередній. Є незначні неточності при оформленні звіту або при його захисті	
67…74	Студент виконав завдання дослідницької практики, але з окремими недоліками, висвітленими у відгуках керівників практики, доповів про результати практики під час захисту без суттєвих порушень послідовності розкриття змісту, продемонстрував недостатньо глибокі знання з досліджуваної теми, не супроводжував	задовільно
67…74	доповідь ілюстративними матеріалами (або матеріали використовувались, але були незмістовними), неповно або недостатньо аргументовано відповів на запитання, припустив окремі помилки у своїх відповідях	задовільно
60…66	Програма практики виконана не в повному обсязі. Є принципові помилки в оформленні звіту. Студент недостатньо добре володіє матеріалом. Компетентність – нижча за середній рівень	
40…59	Програма практики не виконана. Необхідна досконала переробка звітного матеріалу	незадовільно
0…39	Програма практики не виконана. Необхідне повторне проходження практики	не допущений

Шкала балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки за практику, наведена нижче.

Під час захисту звіту про практику керівник практики від кафедри уважно розглядає зміст звіту про практику, виставляє бали за зміст кожного розділу, після чого задає студентові усні запитання, які дозволяють оцінити розуміння студентом викладених у змісті звіту про практику положень.

№ з/п	Зміст завдання	Кількість балів
1	Літературний огляд	0-10
2	Результати наукових досліджень	0-40
3	Оформлення звіту	0-10
4	Захист звіту з практики	0-40
Загальна максимальна сума балів		**100**

Під час оцінки звіту про практику в цілому додатково враховуються і впливають на загальну суму балів допущені недоліки та помилки, якими вважаються:

– неохайне оформлення роботи (мінус 10 балів);

– помилки в оформленні звіту про практику порівняно з діючими вимогами (мінус 5 балів);

– помилкові статистичні та аналітичні дані, якщо розмір помилки незначний і в цілому не впливає на висновки, які зроблено у звіті (мінус 5 балів);

– використання застарілих науково-інформаційних джерел.

Виставлена загальна сума балів переводиться у традиційну оцінку і заноситься у відповідні документи як підсумкова оцінка з проходження практики.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки практики підводяться на засіданні Раді Факультету.

ДОДАТОК А

Міністерство освіти і науки України
Одеська національна академія харчових технологій

Кафедра маркетингу,
підприємництва та торгівлі

ЗВІТ
з дослідницької практики
студентки 2-го курсу СВО «магістр»
спеціальності 075 «Маркетинг»

Іванової Тетяни Володимирівни

Місце проходження практики _____

Початок практики 14.08.21
Закінчення практики 13.10.21

Група _____

Керівники практики:
від ОНАХТ _____
від установи _____

Звіт здано на кафедру _____

Звіт зараховано з оцінкою _____

Одеса – 2020

ДОДАТОК Б

ЗВІТ З ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Загальна характеристика підприємства

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. Аналіз маркетингової діяльності підприємства за функціональними спрямуваннями

2.1 Маркетинговий менеджмент

2.2 Стратегічний маркетинг

2.3 Товарна інноваційна політика та політика розподілу

2.4 Сучасні методи просування продовольчих товарів

2.5 Рекламний менеджмент

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. Стратегічний аналіз маркетингового середовища підприємства

3.1Аналіз макро- та мікро-середовища

3.2 Аналіз конкурентного середовища

3.3 Портфельний аналіз

3.4 Цільовий аналіз (*аналіз управління асортиментом*, *аналіз управління конкурентоспроможності продукції, аналіз формування системи позиціонування та диференціації продукції тощо*)

Висновки до розділу 3

РОЗДІЛ 4. Індивідуальне завдання (тему надає керівник кваліфікаційної роботи)

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАННИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ